

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG CÂU LẠC BỘ “GIA ĐÌNH 5 KHÔNG, 3 SẠCH” CỦA TỈNH THANH HOÁ HIỆN NAY

Ngô Thị Hồng Hào¹, Lê Thị Lan Anh²

TÓM TẮT

Trên cơ sở của việc đưa ra các tiêu chí của cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch, bài báo đã tập trung đánh giá hiệu quả việc áp dụng cũng như nhân rộng mô hình câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch (thuộc đề tài khoa học “Thực trạng và giải pháp xây dựng mô hình gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới của tỉnh Thanh Hóa”). Bài báo cũng phân tích những hạn chế, tồn tại của hình thức hoạt động câu lạc bộ, từ đó đưa ra những giải pháp nhân rộng, nâng cao chất lượng hoạt động câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch nhằm góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa.

Từ khóa: “Gia đình 5 không, 3 sạch”, hội viên phụ nữ, xây dựng nông thôn mới.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cuộc vận động xây dựng gia đình “5 không, 3 sạch” được Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ (LHPN) Việt Nam phát động năm 2010 trên phạm vi toàn quốc. Đây là cuộc vận động có ý nghĩa sâu sắc và thiết thực, định hướng rõ những việc làm cụ thể để phụ nữ phát huy vai trò, trách nhiệm của mình trong xây dựng gia đình, văn hoá, văn minh, hạnh phúc và bảo vệ môi trường sống của toàn xã hội. Nội dung cuộc vận động góp phần tích cực vào việc thực hiện tốt công tác gia đình và đảm bảo an sinh xã hội, làm cơ sở nền tảng để đảm bảo bình đẳng giới, thúc đẩy phát triển kinh tế, xã hội.

Xuất phát từ thực tiễn xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch của tỉnh và thực hiện sự chỉ đạo của Trung ương Hội LHPN Việt Nam, trong những năm qua, các cấp Hội phụ nữ trong tỉnh đã tập trung đẩy mạnh các hoạt động hỗ trợ phụ nữ xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc. Đề án “Duy trì, nhân rộng, nâng cao chất lượng câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2016 - 2020” được thực hiện dựa trên kết quả thực hiện đề tài khoa học của Hội LHPN tỉnh về “Thực trạng và giải pháp xây dựng mô hình Gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới của tỉnh Thanh Hóa” và đã có những đóng góp đáng kể trong hoạt động xây dựng lối sống văn hóa tại địa phương. Các nghiên cứu này đều nhằm đánh giá hiệu quả hoạt động của câu lạc bộ “Gia đình 5 không, 3 sạch” để tiếp tục duy trì, nhân rộng, nâng cao chất lượng câu lạc bộ trên toàn tỉnh, xây dựng gia đình hạnh phúc, bảo tồn, phát huy các giá trị truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam, góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

¹ Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Thanh Hóa

² Trưởng ban Tổ chức Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Thanh Hóa

2. NỘI DUNG

2.1. Nội dung tiêu chí “5 không, 3 sạch”³

Không đói nghèo: Gia đình có mức sống trung bình trở lên, gia đình tuy có mức sống dưới trung bình nhưng có tinh thần vượt khó, phấn đấu vươn lên, cần cù lao động, chi tiêu tiết kiệm, phát triển kinh tế bền vững. Không thuộc hộ nghèo theo tiêu chí xác định chuẩn nghèo đa chiều của Chính phủ. (Hộ nghèo: phấn đấu vươn lên thoát nghèo. Hộ cận nghèo: phấn đấu vươn lên có mức sống trung bình. Hộ thu nhập trung bình: phấn đấu vươn lên khá giả và làm giàu chính đáng. Hộ giàu: giúp các hộ nghèo phát triển sản xuất, vươn lên thoát nghèo).

Không vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội: Các thành viên trong gia đình chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các quy định của địa phương và quy ước, hương ước cộng đồng. Các thành viên trong gia đình không ai mắc tệ nạn xã hội (ma túy, cờ bạc, lô đề, mại dâm...). Những gia đình từng có người vi phạm, nhưng đã được giúp đỡ, sửa chữa và trong năm không còn vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội.

Không có bạo lực gia đình: Mọi thành viên trong gia đình yêu thương, tôn trọng lẫn nhau, cùng chia sẻ mọi quyền lợi, nghĩa vụ và trách nhiệm. Không có tình trạng bạo lực giữa các thành viên trong gia đình (bạo lực về thể chất, tinh thần, kinh tế, tình dục...).

Gia đình không vi phạm chính sách dân số: Mỗi cặp vợ chồng nên sinh đủ 2 con (trừ 07 đối tượng theo quy định của Nghị định số 20/2010/NĐ-CP ngày 8/3/2010 về Quy định chi tiết việc thi hành Pháp lệnh sửa đổi điều 10 Pháp lệnh Dân số). Gia đình đã có con thứ ba trở lên cam kết không sinh thêm con và áp dụng biện pháp tránh thai an toàn. Không phân biệt đối xử con trai con gái; có trách nhiệm quan tâm, chăm sóc và nuôi dạy con cái.

Không có trẻ suy dinh dưỡng và bỏ học: Trẻ em trong gia đình được chăm sóc đầy đủ, đảm bảo sự phát triển toàn diện về thể chất và trí tuệ; không bị thiếu các chất dinh dưỡng; đạt chuẩn cân nặng và chiều cao, thể béo phì theo lứa tuổi. Cha mẹ, người lớn luôn quan tâm đến việc học tập của trẻ em, tạo điều kiện để trẻ được đi học đúng độ tuổi; không để trẻ bỏ học giữa chừng.

Sạch nhà: Giữ gìn nhà cửa luôn sạch sẽ; sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp. Sử dụng nước hợp vệ sinh và nước sạch trong sinh hoạt, có nhà tiêu, nhà tắm hợp vệ sinh, không nhốt gia súc quá gần nơi ở của gia đình.

Sạch bếp: Giữ gìn nơi đun nấu, nồi, xoong, bát, đĩa, dụng cụ, đồ đựng thức ăn luôn sạch sẽ, hợp vệ sinh. Sử dụng thực phẩm bảo đảm dinh dưỡng và an toàn vệ sinh thực phẩm. Rửa tay bằng xà phòng trước và sau khi chế biến, sử dụng thức ăn. Cam kết thực hiện vệ sinh an toàn thực phẩm (đối với các hộ sản xuất, kinh doanh, chế biến thực phẩm).

Sạch ngõ: Giữ sân, ngõ của gia đình và khu vực đường làng, ngõ xóm xung quanh nơi ở của gia đình sạch sẽ, không để nước đọng, rác thải bừa bãi. Có thùng chứa rác thải và thực hiện phân loại rác thải theo hướng dẫn. Tham gia xây dựng cảnh quan, môi trường chung của cộng đồng xanh - sạch - đẹp.

³ Hướng dẫn số 100/HD-BCH ngày 31/8/2018 của Ban Chấp hành Hội LHPN tỉnh về thực hiện Cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch, nhiệm kỳ 2017-2022

2.2. Đánh giá hiệu quả của việc áp dụng mô hình gia đình 5 không, 3 sạch (thuộc Đề tài khoa học “Thực trạng và giải pháp xây dựng mô hình Gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới của tỉnh Thanh Hóa”)

Cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch” có ý nghĩa quan trọng tạo nền tảng tích cực cho phong trào xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho hội viên, phụ nữ. Năm 2013, Hội LHPN tỉnh đã nghiên cứu đề tài khoa học *Thực trạng và giải pháp xây dựng mô hình Gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới của tỉnh Thanh Hóa* với mục tiêu xây dựng mô hình gia đình 5 không, 3 sạch tại 3 xã Hải An (huyện Tĩnh Gia), xã Đông Văn (huyện Đông Sơn), xã Ngọc Sơn (huyện Ngọc Lặc). Mô hình được triển khai từ tháng 7/2013 đến 12/2014.

Đánh giá hiệu quả hoạt động của 3 CLB gia đình 5 không, 3 sạch (gồm 150 thành viên chia thành 3 CLB, mỗi CLB 50 người), từ trước khi tham gia Đề tài khoa học đến thời điểm kết thúc đề tài, chúng tôi thu được kết quả như sau:

Bảng 1. Kết quả số thành viên đạt các tiêu chí tại 3 CLB gia đình 5 không, 3 sạch

ĐVT: Người

TT	Nội dung	Ngọc Sơn, Ngọc Lặc		Đông Văn, Đông Sơn		Hải An, Tĩnh Gia	
		Năm 2013	Năm 2013	Năm 2013	Năm 2014	Năm 2013	Năm 2014
1	Không đói nghèo	43	45	45	48	29	46
2	Không vi phạm pháp luật và TNXH	50	50	48	50	48	50
3	Không có bạo lực gia đình	50	50	46	49	38	46
4	Không sinh con thứ 3 trở lên	50	50	50	50	50	50
5	Không có trẻ SDD và bỏ học	48	50	47	50	48	50
6	Sạch nhà	47	50	34	50	43	50
7	Sạch bếp	31	50	48	50	31	50
8	Sạch ngõ	35	50	48	50	40	50

(Nguồn: Kết quả điều tra xã hội học tại 3 xã tham gia Đề tài NCKH, 2014)

Phân tích số liệu trên có thể thấy, hiệu quả đạt được đối với 8 tiêu chí trong các hộ gia đình của thành viên đã có sự gia tăng đáng kể chỉ trong 2 năm (năm 2014 so với 2013): Tiêu chí “*Không đói nghèo*”: CLB xã Ngọc Sơn từ 14% xuống 10%; CLB xã Đông Văn từ 10% giảm còn 4%; CLB xã Hải An từ 58% xuống còn 8%. Lý do, các hộ nghèo được hỗ trợ vay vốn của ngân hàng và hoạt động hỗ trợ về kiến thức chuyển giao khoa học kỹ thuật, giúp con giống, ngày công khi xây/sửa nhà, được giới thiệu vào làm công nhân tại các công ty nên số hộ có nhà ở ổn định tăng lên, tỷ lệ hộ nghèo giảm xuống. Tiêu chí “*Không vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội*”: Đông Văn và Hải An từ 4% (2013) đến năm 2014 không còn người mắc tệ nạn xã hội. Tiêu chí “*Không có bạo lực gia đình*”: Tình trạng bạo lực gia đình cũng giảm rõ rệt, CLB Ngọc Sơn không còn bạo lực gia đình, CLB

Đông Văn bạo lực từ 92% giảm xuống còn 2%; CLB Hải An từ 76% vụ giảm xuống còn 92%. Tiêu chí “*Không sinh con thứ 3 trở lên*”: cả 3 CLB không có trường hợp nào sinh con thứ 3 trở lên. Tiêu chí “*Không có trẻ suy dinh dưỡng và bỏ học*”: Năm 2013 tình trạng bỏ học của CLB Ngọc Sơn còn 4%, Đông Văn còn 6%, Hải An còn 4%; sang đến năm 2014, không còn có trẻ em suy dinh dưỡng và bỏ học, thực tế này chứng tỏ nhận thức của các hộ thành viên về giáo dục, tầm quan trọng của giáo dục đối với bản thân, gia đình và xã hội được nâng lên rõ nét. Mặc dù kinh tế còn nhiều khó khăn, nhưng các hộ gia đình đã duy trì tốt việc động viên trẻ đến trường, chăm sóc trẻ. Đối với tiêu chí “*Sạch nhà, sạch bếp, sạch ngõ*”: Năm 2013, số hộ “sạch nhà” của Ngọc Sơn, Đông Văn đạt 94%, Hải An đạt 86%; số hộ “sạch bếp” của Ngọc Sơn, Hải An đạt 62%, Đông Văn đạt 96%; số hộ “sạch ngõ” của Ngọc Sơn đạt 70%; Hải An đạt 80%, Đông Văn đạt 96%. Đến năm 2014, 100% hộ gia đình thành viên tham gia CLB đạt tiêu chí 3 sạch. Kết quả trên cho thấy, mô hình “CLB gia đình 5 không, 3 sạch” hoạt động có hiệu quả, thiết thực, phù hợp với tâm tư, nguyện vọng của hội viên phụ nữ. Thông qua sinh hoạt, nhận thức của các hộ thành viên trong CLB được nâng lên, xoá dần mặc cảm, tự ti, mạnh dạn vươn lên trong cuộc sống, tích cực tham gia các hoạt động của Hội và cộng đồng. Thông qua hoạt động của CLB giúp chị em tạo việc làm, tăng thu nhập, cải thiện đời sống, từng bước vươn lên xoá đói giảm nghèo, các thành viên trong cộng đồng có tính tương thân, tương ái, đoàn kết.

Đánh giá về vai trò của CLB đối với thực hiện 8 tiêu chí của cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch, một số thành viên CLB cho biết:

Gia đình chị trước đây rất khó khăn, là một hộ nghèo, sau khi tham gia CLB được chị em giúp đỡ về vốn vay, ngày công, con giống. Đến năm 2014 gia đình chị đã thoát nghèo, kinh tế gia đình ổn định (PVS, nữ, thành viên CLB xã Đông Văn).

Như vậy, sau thời gian 18 tháng triển khai thực hiện, mô hình CLB gia đình 5 không, 3 sạch đã mang lại những kết quả thiết thực, góp phần nâng cao nhận thức của hội viên phụ nữ, bước đầu xây dựng được thói quen, ý thức vệ sinh môi trường trong cộng đồng. Tại địa bàn các xã triển khai mô hình không còn tình trạng bạo lực gia đình, không có trẻ em bỏ học và không có người sinh con thứ 3 trở lên. Các tệ nạn xã hội như: cờ bạc, rượu chè, gây rối trật tự công cộng đã giảm đáng kể; cảnh quan môi trường được cải thiện, trong thôn không có dịch bệnh trên người và gia súc.

2.3. Kết quả hoạt động của CLB gia đình 5 không, 3 sạch hiện nay

2.3.1. Kết quả về duy trì, nhân rộng CLB gia đình 5 không, 3 sạch

Từ hiệu quả hoạt động của Đề tài khoa học với mô hình CLB gia đình 5 không, 3 sạch, Ban Thường vụ Hội LHPN tỉnh đã xây dựng Đề án “*Duy trì, nhân rộng, nâng cao chất lượng câu lạc bộ gia đình 5 không 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2016 - 2020*” triển khai tại 22 xã đặc biệt khó khăn của 22 huyện, thị (theo Quyết định 1049/QĐ-TTg ngày 26/6/2014 của Thủ tướng Chính phủ).

Đánh giá kết quả nhân rộng CLB gia đình 5 không, 3 sạch trong toàn tỉnh, chúng tôi thu được như sau:

Bảng 2. Số lượng CLB gia đình 5 không, 3 sạch giai đoạn 2016 - 2019

Năm	Số CLB tham gia Đề án		Số CLB nhân rộng trong toàn tỉnh	
	Số lượng CLB	Số thành viên	Số lượng CLB	Số thành viên
2016	110	5.500	195	9.763
2017	220	11.000	286	14.335
2018	220	11.000	344	16.652
2019	220	11.000	514	25.175

(Nguồn: Báo cáo của 27 Hội LHPN huyện, thị, thành phố, 2019)

Từ bảng số liệu trên có thể thấy, số lượng câu lạc bộ cũng như số lượng thành viên tham gia đề án tăng gấp đôi chỉ trong 2 năm (năm 2017 so với năm 2016), số lượng câu lạc bộ và số thành viên được nhân rộng trong tỉnh tăng nhanh chóng và liên tục qua từng năm. Số thành viên năm 2016 từ 15.263 người, sang năm 2017 tăng lên 25.335 người (tăng 1,6 lần), đến năm 2019 tăng lên 36.175 người (tăng hơn gấp 1,3 lần so với năm 2018). Số CLB cũng tăng đáng kể, năm 2017 tăng 1,6 lần so với năm 2016 và đến năm 2019 tăng 1,3 lần so với năm 2018. Như vậy, sau 4 năm triển khai thực hiện Đề án, mô hình CLB gia đình 5 không, 3 sạch đã có hiệu quả đối với sự phát triển kinh tế, xã hội của địa phương, đối với tổ chức Hội và đặc biệt là đối với hội viên phụ nữ nên đã thu hút được đông đảo phụ nữ vào tham gia sinh hoạt.

2.3.2. Kết quả đạt được của 8 tiêu chí thực hiện 5 không, 3 sạch

Qua 4 năm triển khai thực hiện Đề án, đã có 82,2% các thành viên CLB đạt 8 tiêu chí. Đánh giá hiệu quả hoạt động của 220 CLB gia đình 5 không, 3 sạch với 11.000 thành viên tham gia Đề án, chúng tôi thu được kết quả như sau:

Bảng 3. Kết quả số hộ đạt các tiêu chí của 5 không, 3 sạch đối với các hộ tham gia sinh hoạt CLB

DVT: (%)

Tiêu chí	Năm 2016		Năm 2017		Năm 2018		Năm 2019	
	Số hộ đạt	Tỷ lệ	Số hộ đạt	Tỷ lệ	Số hộ đạt	Tỷ lệ	Số hộ đạt	Tỷ lệ
Số hộ đạt cả 8 tiêu chí	4.141	75,3	8.590	78,1	8.824	80,2	9.040	82,2
Không đói nghèo	4.428	80,5	9.374	85,2	9.406	85,5	9.581	87,1
Không vi phạm pháp luật và TNXH	5.125	93,1	10.418	94,7	10.637	96,7	10.812	98,3
Không bạo lực gia đình	5.089	92,5	10.372	94,3	10.592	96,3	10.724	97,5
Không vi phạm chính sách dân số	4.768	86,7	9.813	89,2	9.868	89,7	9.978	90,7

Không có trẻ SDD và bỏ học	5.172	94	10.548	95,9	10.735	97,6	10.825	98,4
Sạch nhà	4.987	90,7	10.482	95,3	10.704	97,3	10.902	99,1
Sạch bếp	4.814	87,5	10.240	93,1	10.462	95,1	10.680	97,1
Sạch ngõ	4.801	87,3	10.165	92,4	10.273	93,4	10.495	95,4

(Nguồn: Báo cáo của 22 Hội LHPN huyện, thị, thành phố tham gia Đề án, 2019)

Từ bảng số liệu trên có thể thấy, sau 4 năm thực hiện Đề án, số hộ đạt cả 8 tiêu chí và số hộ đạt từng tiêu chí đã tăng đáng kể, trên 80% số thành viên đã đạt từ 1 đến cả 8 tiêu chí về 5 không, 3 sạch. Đối với hộ đạt cả 8 tiêu chí năm 2017 tăng 2,7% so với năm 2016, đến năm 2019 tăng 2% so với năm 2018. Tiêu chí “Không đói nghèo” trong 3 năm (2017, 2018, 2019) đã giảm tương ứng (4,7%, 0,3%, 1,6%) so với năm trước. Tiêu chí “Không vi phạm pháp luật và TNXH” số hộ đạt trong 3 năm (2017, 2018, 2019) tăng tương ứng (1,6%, 2%, 1,6%). Tiêu chí “Không bạo lực gia đình” số hộ đạt trong 3 năm (2017, 2018, 2019) tăng tương ứng (1,8%, 2%, 1,2%). Tiêu chí “Không vi phạm chính sách dân số” năm 2019 tăng 4% so với năm 2016. Tiêu chí “Không có trẻ em suy dinh dưỡng và bỏ học” năm 2019 tăng 4,4% so với năm 2016. Đối với tiêu chí “3 sạch”, số hộ đạt tiêu chí sạch nhà, sạch bếp, sạch ngõ đã tăng tương ứng năm 2019 (8,4%, 9,6%, 8,1%) so với 2016.

Đề đạt được kết quả như trên trước tiên Hội LHPN tỉnh đã tổ chức 2 lớp tập huấn cho Ban chủ nhiệm CLB; 1 lớp tập huấn cho 100 chị là cán bộ Hội các cấp, 6 lớp tập huấn cho 660 Chi hội trưởng phụ nữ về xây dựng nông thôn mới; tổ chức 770 lớp tập huấn kiến thức cho thành viên CLB với các chuyên đề về chuyển giao khoa học kỹ thuật; xây dựng gia đình không vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội; không có bạo lực gia đình; không vi phạm chính sách dân số; không có trẻ em suy dinh dưỡng và bỏ học, kiến thức về phòng chống bạo lực gia đình, vệ sinh an toàn thực phẩm... Từ đó, giúp cán bộ, hội viên phụ nữ nhận thức rõ hơn vai trò, trách nhiệm, quyền bình đẳng của phụ nữ trong gia đình, xã hội, góp phần xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc; nâng cao chất lượng cuộc sống của phụ nữ. Đồng thời, Hội LHPN tỉnh cũng tổ chức lớp bồi dưỡng kiến thức cho Ban chủ nhiệm CLB về kỹ năng, phương pháp tuyên truyền, triển khai thực hiện nhiệm vụ ở cơ sở đạt hiệu quả, góp phần thực hiện tốt chương trình xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh của địa phương. Đề hướng dẫn, định hướng nội dung sinh hoạt cho các CLB, Hội LHPN tỉnh đã in ấn, phát hành cuốn sách “Phụ nữ Thanh Hóa chung sức xây dựng Nông thôn mới - Một số mô hình xây dựng Gia đình 5 không, 3 sạch của Hội LHPN Thanh Hóa”, nội dung cuốn sách là những thông tin chung về cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch; giới thiệu một số mô hình trong thực hiện cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”, tham gia xây dựng nông thôn mới để có thể nhân rộng trong toàn tỉnh.

Bên cạnh đó, thông qua sinh hoạt định kỳ, nhận thức của các thành viên trong CLB gia đình 5 không, 3 sạch được nâng lên, xoá dần mặc cảm, tự ti, mạnh dạn vươn lên trong cuộc sống, tích cực tham gia các hoạt động của Hội và cộng đồng. Các hoạt động của CLB giúp chị em tạo việc làm, tăng thu nhập, cải thiện đời sống, từng bước vươn lên xoá đói giảm

ngheo, các thành viên có tình tương thân, tương ái, đoàn kết. Từ kết quả này đã tác động tích cực đến công tác chỉ đạo của Hội LHPN các cấp, đặc biệt là xác định được nội dung, giải pháp, cách thức tổ chức thực hiện để thực hiện có hiệu quả cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch, phát huy vai trò của các cấp Hội trong xây dựng nông thôn mới.

Trên thực tế mô hình đã tác động tích cực đến công tác xây dựng và phát triển tổ chức Hội, thu hút hội viên tham gia sinh hoạt Hội. Hội LHPN các cấp xác định được nội dung, giải pháp, cách thức tổ chức thực hiện để thực hiện có hiệu quả cuộc vận động xây dựng "Gia đình 5 không, 3 sạch", phát huy vai trò của các cấp Hội trong xây dựng nông thôn mới. Mô hình này còn được cấp ủy Đảng, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể đánh giá là mô hình hoạt động có hiệu quả, thiết thực, phù hợp với tâm tư, nguyện vọng của hội viên phụ nữ; giúp cho cấp ủy Đảng, chính quyền triển khai các Chỉ thị, Nghị quyết, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch gắn với chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh để vận dụng, cụ thể hóa sát với đặc điểm tình hình của hội viên phụ nữ, phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Nói về hiệu quả hoạt động câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch, ý kiến của một số thành viên CLB cho biết: *"Trong những năm qua, cùng với các tầng lớp nhân dân trong xã, hội viên hội phụ nữ nói chung và các thành viên Câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch luôn tích cực tham gia lao động sản xuất, giữ gìn an ninh trật tự, xây dựng nếp sống văn hóa mới ở khu dân cư trong việc cưới, việc tang, cài táng, bảo vệ môi trường. Từ khi thành lập đến nay, Câu lạc bộ đã có nhiều hoạt động đồng góp tích cực vào việc thực hiện nhiệm vụ của Hội LHPN xã nói riêng và công cuộc xây dựng nông thôn mới của xã nói chung. Đặc biệt là trong tuyên truyền, vận động các tầng lớp nhân dân trong xã thực hiện tốt nếp sống văn hoá mới"* (PVS, nữ, CLB xã Vĩnh Thịnh, Vĩnh Lộc).

"Ban chấp hành CLB gia đình 5 không, 3 sạch chúng tôi đã xây dựng xây dựng quy chế, kế hoạch hoạt động hàng năm, vận động chị em đăng ký phấn đấu thực hiện theo 8 tiêu chí xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch gắn với phong trào "Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc" và việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ chính trị về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, duy trì sinh hoạt theo quy định, thường xuyên đổi mới nâng cao chất lượng nội dung sinh hoạt, tích cực tuyên truyền, phổ biến các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; nhiệm vụ chính trị của địa phương, các kiến thức về kỹ thuật về chăn nuôi, trồng trọt, nuôi dạy con theo khoa học; được hướng dẫn thu gom, phân loại, xử lý rác thải tại hộ gia đình; bình đẳng giới, phòng chống bạo lực gia đình, buôn bán phụ nữ trẻ em, an toàn giao thông... dưới các hình thức như: tọa đàm, hái hoa dân chủ, sinh hoạt chuyên đề. Hoạt động của CLB được sự đồng thuận cao của cán bộ hội viên và quần chúng nhân dân, góp phần tích cực vào sự phát triển kinh tế, xã hội của địa phương. CLB được Hội LHPN phường và thị xã khen thưởng" (PVS, nữ, CLB phường Phú Sơn, thị xã Bìn Sơn).

Nhìn chung, câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch với các hoạt động đã có những đóng góp nhất định. Hiệu quả mà Đề án mang lại góp phần hoàn thành tốt các tiêu chí của cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, được chính quyền địa phương đánh giá cao, được toàn thể cán bộ, hội viên, phụ nữ và

người dân hưởng ứng rộng rãi, có sức lan tỏa mạnh mẽ đến từng gia đình, ngõ phố, thôn xóm. Nhờ đó, vai trò của phụ nữ trong gia đình và ngoài xã hội đang dần được khẳng định, góp phần quan trọng vào việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ công tác Hội, thúc đẩy quá trình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2.3.3. Hạn chế, tồn tại

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động của CLB gia đình 5 không, 3 sạch còn một số hạn chế, tồn tại như sau:

Một số CLB nhân rộng chưa chủ động đổi mới hình thức sinh hoạt, chưa lựa chọn nội dung phù hợp để tuyên truyền, hướng dẫn cho thành viên CLB; một số chị trong ban chủ nhiệm có tâm huyết, nhiệt tình nhưng kỹ năng tuyên truyền, vận động, thuyết phục còn hạn chế nên chưa động viên hội viên tham gia và tạo sự chuyển biến trong thực hiện cuộc vận động xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh ở địa phương, đơn vị.

Vai trò tham mưu của Hội LHPN cơ sở, Ban chủ nhiệm CLB ở một vài địa phương còn hạn chế.

Công tác tuyên truyền, vận động chưa đi vào chiều sâu, đôi khi sự phối hợp với các ngành chưa đồng bộ; công tác kiểm tra, giám sát có lúc chưa thường xuyên.

2.3.4. Một số giải pháp trong việc tiếp tục triển khai nhân rộng câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch

Xuất phát từ những nội dung, hiệu quả hoạt động của Câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch tại tỉnh Thanh Hóa, tác giả mạnh dạn đưa ra một số giải pháp như sau:

Thứ nhất, các cấp Hội căn cứ điều kiện thực tế của địa phương, thường xuyên chỉ đạo, hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ; định hướng chủ đề, nội dung, hình thức sinh hoạt và theo dõi tình hình tổ chức và hoạt động của các câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch trên địa bàn. Nội dung các buổi sinh hoạt gắn với việc triển khai Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, hoạt động công tác hội, các ngày lễ của đất nước, của Hội, ngày gia đình Việt Nam với bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của hội viên; hỗ trợ và giải quyết các vấn đề có liên quan đến phát triển kinh tế; xây dựng gia đình văn hoá. Đa dạng hóa hình thức sinh hoạt theo chủ đề, hội thi, hái hoa dân chủ, tham quan học tập mô hình, văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao. Chấn chỉnh nề nếp, định kỳ sinh hoạt của CLB (1-3 tháng/kỳ). Thời gian sinh hoạt CLB có thể vào buổi tối, sau thời gian làm việc, ngày lễ Tết, gắn với sinh hoạt cộng đồng, họp thôn, tổ dân phố hoặc văn hóa, văn nghệ.

Thứ hai, các cấp Hội chủ động trong tham mưu cho cấp ủy, chính quyền, phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, các ban, ngành, đoàn thể liên quan lồng ghép triển khai thực hiện cuộc vận động "Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch" gắn với phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư", các chương trình, dự án, đề án và thực hiện tốt phong trào "Phụ nữ chung tay góp sức xây dựng nông thôn mới". Tích cực tham mưu, đề xuất với cấp ủy, HĐND, UBND các cấp giải quyết những chính sách đặc thù cho phụ nữ như chính sách hỗ trợ phụ nữ nghèo sinh con đúng chính sách dân số - kế hoạch hóa gia đình. Tham gia tuyên truyền, phổ biến chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới gắn với cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không 3 sạch đang được các

cấp Hội triển khai. Cùng với các cấp hội tham gia kiểm tra, giám sát việc thực hiện pháp luật về phụ nữ, trẻ em, phòng chống bạo lực gia đình, tệ nạn xã hội... ở địa phương.

Thứ ba, tăng cường công tác tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ Hội, hội viên trong việc duy trì, nhân rộng, nâng cao chất lượng CLB gia đình 5 không, 3 sạch trong cộng đồng. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật về bình đẳng giới, phòng chống bạo lực gia đình, xây dựng gia đình hạnh phúc, phát triển kinh tế bền vững, tăng cường sự tham gia của nam giới trong hoạt động của CLB. Quan tâm tập huấn, bồi dưỡng đội ngũ Ban chủ nhiệm CLB có kiến thức, kỹ năng, phương pháp để tổ chức các hoạt động cho thành viên và tuyên truyền đến nhân dân hiệu quả của CLB đối với người dân và cộng đồng.

Thứ tư, thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát; rà soát các thành viên chưa đạt 8 tiêu chí để có kế hoạch, giải pháp giúp đỡ. Hàng năm sơ kết, tổng kết hoạt động của CLB, biểu dương, khen thưởng điển hình thực hiện tốt cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch.

3. KẾT LUẬN

Câu lạc bộ gia đình 5 không, 3 sạch là mô hình hoạt động có hiệu quả thiết thực, phù hợp với tâm tư, nguyện vọng của hội viên phụ nữ. Thông qua hoạt động của CLB 5 không, 3 sạch, thành viên được tiếp thu những kiến thức về chuyển giao khoa học kỹ thuật, phòng chống tệ nạn xã hội, chăm sóc gia đình, nuôi dạy con theo khoa học, bảo vệ môi trường; các hộ thành viên trong CLB gia đình 5 không, 3 sạch được nâng lên, xoá dần mặc cảm, tự ti, mạnh dạn vươn lên trong cuộc sống, tích cực tham gia các hoạt động của Hội và cộng đồng; giúp chị em tạo việc làm, tăng thu nhập, cải thiện đời sống, từng bước vươn lên xoá đói giảm nghèo, các thành viên trong cộng đồng có tính tương thân, tương ái, đoàn kết. Mô hình này đã tác động tích cực đến công tác xây dựng và phát triển tổ chức Hội, thu hút hội viên tham gia sinh hoạt Hội. Từ kết quả này đã tác động tích cực đến công tác chỉ đạo của Hội LHPN các cấp, đặc biệt là xác định được nội dung, giải pháp, cách thức tổ chức thực hiện để thực hiện có hiệu quả cuộc vận động xây dựng "Gia đình 5 không, 3 sạch", phát huy vai trò của các cấp Hội trong tham gia xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh ở địa phương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Hội LHPN tỉnh Thanh Hóa (2014), *Báo cáo phân tích, xử lý số liệu điều tra xã hội học (tháng 12/2014)*.
- [2] Hội LHPN tỉnh Thanh Hóa (2014), *Báo cáo kết quả thực hiện Đề tài khoa học Thực trạng và giải pháp xây dựng mô hình gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng nông thôn mới của tỉnh Thanh Hóa*.
- [3] Hội LHPN tỉnh Thanh Hóa (2019), *Báo cáo Kết quả hoạt động 4 năm triển khai thực hiện đề án "Duy trì, nhân rộng, nâng cao chất lượng CLB gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào chương trình xây dựng NTM tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2016-2020" (tháng 9/2019)*.

- [4] Phạm Thị Sơn (2016), *Hiệu quả từ cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch góp phần thiết thực vào xây dựng nông thôn mới*, Thông tin phụ nữ Thanh Hóa, số 2.
- [5] Nguyễn Văn Thành (2018), *Phụ nữ Thanh Hóa với cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm vì sức khỏe gia đình và cộng đồng góp phần xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh*, Thông tin phụ nữ Thanh Hóa, số đặc biệt.
- [6] Thông tin phụ nữ Thanh Hóa (2014), *Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh Thanh Hoa chủ động khai thác nguồn lực thực hiện cuộc vận động xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch*, số 3.
- [7] Văn kiện Đại hội phụ nữ tỉnh Thanh Hóa khóa XVII (2016), Nhà in Báo Thanh Hóa.

RESULTS OF “5 NO, 3 CLEAN FAMILY” CLUB ACTIVITIES IN THANH HOA PROVINCE

Ngo Thi Hong Hao, Le Thi Lan Anh

ABSTRACT

Based on the criteria of the 5 no, 3 clean family campaign, the article focuses on evaluating the effectiveness of the application and also replication the club model of the 5 no, 3 clean family (under the scientific project “Current situation and solutions to build a 5 no, 3 clean family model, contributing practically to the new rural construction program of Thanh Hoa province”). The article also analyzes the limitations and shortcomings the activities of this club, thereby offering scaling solutions, improving the quality of club 5 no 3 clean family practically contributing to the new rural construction program in Thanh Hoa province.

Keywords: “5 no, 3 clean Family”, women members, new rural construction.

* Ngày nộp bài: 1/10/2019; Ngày gửi phản biện: 3/10/2019, Ngày duyệt đăng: 8/11/2019